

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам закладів фахової
передвищої та вищої освіти

Про Історичну періодизацію
широкомасштабного вторгнення
російської федерації в Україну

Міністерство освіти і науки України надсилає для використання в роботі Історичну періодизацію широкомасштабного вторгнення російської федерації в Україну (грудень 2021 – кінець 2022 року), розроблену фахівцями Центру досліджень воєнної історії Збройних Сил України за участі Головного оперативного управління Генерального Штабу Збройних Сил України та Головного управління розвідки Міністерства оборони України.

Додаток: на 24 арк. в 1прим.

Перший заступник Міністра

Андрій ВІТРЕНКО

Тетяна ПАНЧЕНКО, 481-32-65

МОН № 1/1070-23 від 24.01.2023

Підписав: Вітренко Андрій Олександрович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000FF902F003095A500
Дійсний: з 07.07.2022 13:04:50 по 07.07.2024 13:04:50

Хронологія війни України з росією (скорочений екскурс)

Дата	Анотація
09.02.2022	росія фактично перекрыла Україні Чорне та Азовське моря під приводом проведення військових навчань «Союзная решимость»
18.02.2022	Заява президента США Дж. Байдена щодо ухвалення в. путіним рішення про вторгнення до України
22.02.2022	президент російської федерації в. путін підписав указ про визнання незалежності окремих районів Донецької та Луганської областей, наказав ввести туди російські війська; рада федерації рф надала президентові рф згоду на використання зс рф за кордоном; евакуація персоналу російських дипломатичних установ з України
23.02.2022	ватажки незаконних збройних формувань звернулися до російської федерації з проханням ввести війська на територію окремих районів Донецької та Луганської областей
24.02.2022	заява в. путіна про початок «спеціальної військової операції» в Україні
24.02.2022	Указ Президента України Про загальну мобілізацію; затвердження ВР України Указу Президента України Про введення воєнного стану в Україні; Рішення РНБО України «Про введення в дію плану оборони України», Указ Президента України «Про використання Збройних Сил України та інших військових формувань»; Указ Президента України «Про утворення Ставки Верховного Головнокомандувача»; Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про організацію функціонування єдиної державної системи цивільного захисту в умовах воєнного стану»; Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання запровадження та забезпечення здійснення заходів правового режиму воєнного стану в Україні»; розрив дипломатичних відносин України з рф
24 лютого - 07 квітня	Здійснюючи відбиття наступу противника, підрозділи Сил оборони України змогли зупинити просування його військ на всіх напрямках. На Правобережжі просування противника було зупинене стійкою обороною на бар'єрних рубежах р. Буча та р. Ірпінь. Вирішальну роль відіграв підриг мостів в районі н. п. Ірпінь та підриг греблі і затоплення в районі н. п. Демидів. На Лівобережжі Сили оборони України стійкою обороною зупинили просування колон в районі н. п. Бровари. З метою організації відбиття наступу на Київ, з 24 лютого розпочалася мобілізація до лав Сил ТРО, а також роздача зброї добровольчим формуванням. Використовуючи новітні зразки озброєння, зокрема ПТРК ¹⁴ і БпЛА, підрозділи Сил оборони України блокували рух колон техніки противника.
25.02.2022	ухвалення другого пакету санкцій СС проти рф
27.02.2022	в. путін доручив міністру оборони і начальнику генерального штабу рф перевести сили ядерного стримування росії в «особливий режим бойового чергування»
27 лютого —	<i>Бої за Ірпінську агломерацію. Перший наступ противника в районі</i>

02 березня	Бучі було зупинено в результаті стійких оборонних дій навколо міста, що дозволило розпочати евакуацію мирного населення. Повторний наступ противника 03-05 березня дозволив йому частково зайняти місто, з 17 березня він почав обладнувати оборонні позиції. З 19 березня підрозділи Сил оборони України перейшли в контрнаступ на інших напрямках, що створило для противника загрозу оточення його угруповання в Бучі та змусило розпочати дезорганізований відступ 28 березня.
28.02.2022	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до Правил перетинання державного кордону громадянами України»; Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану»
28.02.2022	ухвалення третього пакету санкцій СС проти рф
28.02.2022	подання заявки на членство України у Європейському Союзі
01.03.2022	Європейський суд з прав людини виніс рішення, в якому наказав російській федерації припинити напади та бомбардування цивільних об'єктів в Україні; Європейський парламент затвердив резолюцію із засудженням війни росії проти України та вимогою від рф вивести свої війська з території України
03.03.2022	Ухвалення ВР України Закону про затвердження Указу Президента України «Про загальну мобілізацію»
15.03.2022	ухвалення четвертого пакету санкцій СС проти рф
16.03.2022	Міжнародний суд у Гаазі (ICJ) ухвалив проміжне рішення на користь України за позовом проти росії; Рада Європи ухвалила рішення про повне виключення рф зі складу організації через її агресію проти України
29.03.2022	у Стамбулі відбулися перетвори про перемир'я між Україною та рф; Україна вимагала отримання міжнародних гарантій безпеки від провідних країн, а питання Криму і ОРДЛО виносилось в окремі пункти
Квітень – травень 2022	<i>Бої за Маріуполь.</i> У зв'язку з наближенням противника до міста зі сходу та заходу, до Маріуполя відступили підрозділи Сил оборони України, що вели о Корону на цих напрямках, серед них — 36 обрмп, 503 обрмп, 17 отбр, озСп “Азов”, Донецький ПрикЗ та інші. Ці підрозділи вели стійку кругову оборону міста, попри суттєву чисельну та вогневу перевагу ворога. Для підтримки оборони міста, ГУР МО було здійснено впродовж березня-квітня 7 операцій з доставки вертольотами підкріплень, боєприпасів, медикаментів та евакуації поранених. 11 квітня група оборонців під командуванням підполковника О. Гудзевича здійснила прорив із Маріуполя та вийшла із оточення, подолавши біля 175 км тилами противника. Загалом оборона міста тривала до 20 травня, відтягуючи на себе найбільш боєздатні підрозділи противника, унеможливаючи їх застосування на інших напрямках.
07.04.2022	виключення росії з Ради ООН з прав людини
08.04.2022	ухвалення п'ятого пакету санкцій СС проти рф
14.04.2022	З метою унеможливлення висадки противником тактичного

	морського десанту в Одеській області, відновлення контролю над північно-західною частиною акваторії Чорного моря та розблокування Ізмаїльського, Білгород-Дністровського та Одеського портів, підрозділи ВМС ЗС України розпочали у квітні 2022 року операцію з відновлення контролю над о. Зміїний. В рамках цієї операції 13 квітня було завдано ураження ракетами Р-360 «Нептун» флагману ЧФ ракетному крейсеру «Москва», який 14 квітня затонув.
21.04.2022	ВР України ухвалила закони про затвердження Указів Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» та «Про продовження строку проведення загальної мобілізації»
28.04.2022	ухвалення Конгресом США Закону про ленд-ліз для оборони демократії Україною від 2022 року
Травень 2022	Острів Зміїний. Втрата противником РК «Москва» дозволила ВМС ЗС України застосовувати ударні БпЛА для ураження його сил і засобів в акваторії Чорного моря. Так, з кінця квітня фіксувалися регулярні ураження ворожих засобів протиповітряної оборони на острові. Вже 07 травня підрозділами ВМС ЗС України було здійснено першу спробу штурму Зміїного із застосуванням десантних катерів за попередньої авіаційної підтримки. Спроможності противника підтримувати боєздатність гарнізону на острові суттєво знизилися після потоплення буксира «Василій Бех» 17 червня. В період 20-30 червня ЗС України завдавали масованих авіаційних та артилерійських ударів по острову, що змусило противника покинути його. Відновлення Україною контролю над островом унеможливило присутність сил і засобів ЧФ рф у північно-західній частині Чорного моря, унеможливило висадку тактичного морського десанту в Одеській області, розблокувало українські морські порти і забезпечило виконання «зернової угоди»
09.05.2022	Підписання Президентом США закону про ленд-ліз для України
10.05.2022	Литва стала першою державою, яка визнала росію державою-терористом
23.06.2022	лідери 27 країн-членів ЄС ухвалили рішення про надання Україні статусу кандидата на членство в ЄС
22.05.2022	затвердження Верховною Радою України указів Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» та «Про продовження строку проведення загальної мобілізації»
03.06.2022	ухвалення шостого пакету санкцій ЄС проти рф
21.07.2022	ухвалення сьомого пакету санкцій ЄС проти рф
22.07.2022	підписано Ініціативу з безпечного транспортування зерна та харчових продуктів з українських портів (Чорноморську зернову ініціативу)
11.08.2022	Латвія визнала росію державою-спонсором тероризму.
Вересень - жовтень 2022	<i>Харківська наступальна операція Сил Оборони України.</i> Проведення з 05 вересня 2022 року наступальної операції в Харківській області в три етапи: <i>1 етап (з 05 по 14 вересня 2022 року) — звільнення більшої</i>

	<p>частини Харківської області, яка була окупована противником, міст Ізюм, Балаклія та Куп'янськ, вихід на державний кордон з російською федерацією на ділянці Козача Лопань, Кам'янка та бар'єрну ділянку по р. Оскіл; просування до 70 км, звільнено територію площею до 8500 км², 388 населених пунктів;</p> <p><i>II етап (з 21 вересня по 13 жовтня 2022 року)</i> — вихід на рубіж Ямпіль, Торське, вздовж річки Жеребець, Андріївка, вик. Новоселівське, Кислівка, вик. Першотравневе, вик. Лиман Перший, Дворічне; просування до 55 км, звільнено територію площею до 2500 км², 99 населених пунктів;</p> <p><i>III етап (з 21 жовтня 2022 року)</i> — проведення наступальних дій на Сватівському та Кременському напрямках з метою виходу на рубіж Кременна, Сватове; просування до 20 км, звільнено територію площею до 467 км², 7 населених пунктів; всього в рамках проведення наступальної операції в Слобожанському операційному районі просування військ (сил) склало до 145 км, звільнено площу до 11500 км², до 500 населених пунктів</p>
<p>29 серпня - 12 листопада 2022</p>	<p>Проведення наступальної операції в Херсонській області в три етапи:</p> <p><i>I етап (з 29 серпня по 23 вересня 2022 року)</i> – вихід на адміністративний кордон з Херсонською та Дніпропетровською областями на Каховському напрямку та створення плацдарму на р. Інгулець в районі н.п. Білогірка на Херсонському напрямку; просування до 15 км, звільнено територію площею 1000 км², 13 населених пунктів;</p> <p><i>II етап (з 2 по 18 жовтня 2022 року)</i> — просування до 40 км, звільнено територію площею до 1200 км², 29 населених пунктів;</p> <p><i>III етап (з 8 по 12 листопада 2022 року)</i> — вихід на правий берег р. Дніпро, звільнення м. Херсон; просування до 40 км, звільнено територію площею 3500 км², 169 населених пунктів; всього в рамках проведення наступальної операції на Херсонському напрямку просування частин і підрозділів ЗС України, інших складових сил оборони склало до 40 км, звільнено територію площею до 5700 км², до 211 населених пунктів</p>
<p>30.09. 2022</p>	<p>Підписання в. путіним указів про визнання суверенітету тимчасово окупованих територій Херсонської та Запорізької областей України; оголошення анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Херсонської і Запорізької областей України</p>
<p>30.09.2022</p>	<p>Указ Президента України «Щодо дій України у відповідь на спробу Російської Федерації анексувати території нашої держави, з метою гарантування безпеки північноатлантичного простору, України та відновлення її територіальної цілісності»</p>

30.09.2022	подання заявки на вступ України до Північноатлантичного Альянсу у пришвидшеному порядку
05.10.2022	ухвалення восьмого пакету санкцій ЄС проти РФ
13.10.2022	Парламентська асамблея Ради Європи ухвалила резолюцію щодо визнання режиму РФ терористичним
16.11.2022	затвердження Верховною Радою України указів Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» та «Про продовження строку проведення загальної мобілізації»
21.11.2022	Парламентська асамблея НАТО визнала росію державою-терористом
23.11.2022	Європарламент підтримав резолюцію про визнання росії державою-спонсором тероризму
24.11.2022	Парламент Нідерландів визнав росію державою-спонсором тероризму
14.12.2022	Сейм Польщі визнав росію спонсором тероризму
16.12.2022	ухвалення дев'ятого пакету санкцій ЄС проти РФ